

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 6CoP/37/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4418207546
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 10. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Marta Polyáková
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2019:4418207546.1

Uznesenie

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Marty Polyákovovej a sudkýň JUDr. Dagmar Podhorcovej a JUDr. Ingrid Doležajovej, v právnej veci navrhovateľky: C.. Y. B., nar. XX. XX. XXXX, X., K. XX, zastúpená JUDr. Soňou Soboňovou, advokátkou so sídlom Nové Zámky, Kapisztóryho 2, proti manželovi: E. B., nar. XX. XX. XXXX, bytom X., O. XXXX/X, zastúpený Advokátska kancelária Timoranská & Štofková s. r. o., so sídlom Nové Zámky, Podzámska 32, IČO: 36 813 401, o rozvod manželstva a úpravu práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas po rozvode: M. O. B., nar. XX. XX. XXXX, bytom X., O. 16XX/X, zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Zámky, o návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia, na odvolanie matky proti uzneseniu Okresného súdu Nové Zámky z 12. júla 2019 č. k. 16P/141/2018-266 takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e**.

odôvodnenie:

1. Napadnutým uznesením súd prvej inštancie nariadil neodkladné opatrenie, ktorým dočasne zveril maloleté dieťa M. O. B., nar. XX. XX. XXXX (ďalej len „maloletá“) do osobnej starostlivosti otca. Druhou výrokovou vetou matke uložil povinnosť prispievať na výživu maloletej sumou 80 eur mesačne k rukám otca, vždy do 15-teho dňa v mesiaci počnúc vykonateľnosťou uznesenia. Treťou výrokovou vetou upravil styk matky s maloletou tak, že matku oprávnil stretávať sa s maloletou každý pondelok od 16.00 hod do 17.30 hod., každú stredu od 16.00 hod. do 17.30 hod. a každú sobotu od 10.00 hod. do 18.30 hod., pričom matka si dieťa prevezme v mieste bydliska otca a po skončení styku odovzdá dieťa otcovi v mieste bydliska otca. Otcovi zároveň uložil povinnosť maloletú na styk riadne pripraviť. Štvrtou výrokovou vetou vymedzil trvanie neodkladného opatrenia do právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej. O trovách konania rozhodol tak, že žiadnemu z účastníkov nepriznal nárok na náhradu trov konania.

2. V Úvode odôvodnenia rozhodnutia uviedol, že navrhovateľka - matka maloletej sa návrhom domáha rozvodu manželstva a úpravy práv a povinností k maloletej na čas po rozvode, v ktorom maloletú navrhla zveriť do jej osobnej starostlivosti a otca zaviazat' na platenie výživného. Styk s otcom na čas po rozvode nežiadala upraviť. Otec maloletej doručil súdu prvej inštancie návrh na nariadenie neodkladného opatrenia dňa 28. 06. 2019, ktorý bol zapísaný pod sp. zn. 18P/93/2019. Súd prvej inštancie uznesením na pojednávaní dňa 02. 07. 2019 uvedené konanie spojil na spoločné konanie, tak že konania budú vedené pod sp. zn. 16P/141/2018. Otec návrh na nariadenie neodkladného opatrenia odôvodnil tým, že manželstvo účastníkov je dlhodobo rozvrátené a vzhľadom potrebu riešiť úpravu práv a povinností k maloletej z dôvodu obavy, že do konca konania o rozvode môže prejsť dlhší čas, čo by mohlo mať nepriaznivý dopad na maloletú, keďže matka nezodpovedne pristupuje k jeho starostlivosti. Uviedol, že matka i počas spoločného spoluzitia sa dieťaťu dostatočne nevenovala, nemá s ním vytvorenú správnu citovú väzbu, s maloletou sa nikdy nehrávala, nečítala jej, pozornosť vždy sústredila len na svoje potreby a aktivity. Viackrát odišla zo spoločnej domácnosti kvôli nadviazaniu mimomanželských známostí. Situácia sa zopakovala i 19. 12. 2018, kedy matka opäť odišla zo spoločnej domácnosti a išla bývať k svojmu partnerovi. Maloletú nechala na starosti otcovi a rodine. Uviedol, že aktuálny partner

matky je konfliktný a agresívny typ muža, ktorý bol už dvakrát rozvedený. Matka prejavuje záujem o maloletú, chce sa s ňou stretávať za prítomnosti jej partnera v jeho byte, kde nie sú vytvorené pre dieťa vhodné podmienky. Zvýraznil, že býva v rodinnom dome so svojimi deťmi a rodičmi matky, kde má maloletá vytvorené harmonické prostredie, zabezpečený pocit domova a bezpečia. Prejavil záujem, aby sa matka s dieťaťom stretávala, nie však za prítomnosti a v byte partnera matky. Uviedol, že maloletá sa opakovane po stretnutiach s matkou vracala domov nepokojná, bez nálady, kedy si nevedela nájsť svoje miesto a dlhší čas jej trvalo, kým sa znormlizovala. Otec v dobrej viere toleroval stretávanie sa matky s maloletou podľa Úradného záznamu, ktoré stretávanie bolo dohodnuté bez prespávania v domácnosti. Toto matka zneužila a dňa 22. 06. 2019 maloletú naspäť nevrátila, urobila tak až v stredu ráno, 26. 06. 2019. Prezentoval, že má o svoje dieťa strach, keď má vedomosť, v akej domácnosti sa nachádza a hlavne preto, že vie, čo dieťa prežíva keď je dlhší čas v domácnosti partnera matky, kde nemá vytvorené vhodné podmienky. Na základe uvedeného sa domáhal zverenia maloletej do jeho osobnej starostlivosti, určenia vyživovacej povinnosti matke v sume 250 eur mesačne a úpravy styku tak, že matka je oprávnená stretávať sa s dieťaťom každý párný víkend v sobotu od 10.00 hod. do 18.00 hod.

3. Rozhodnutie odôvodnil poukazom na ust. § 2 ods. 1, § 360 ods. 1, § 365 ods. 1, § 366, § 367 ods. 1 zák. č. 161/2015 Z. z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“), podľa § 324 ods. 1, § 325 ods. 1 a 2, § 326 ods. 1 a 2, § 329 ods. 1 a 2, § 331 ods. 1 zák. č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“). Z vykonaného dokazovania vo veci samej, z výpovedí účastníkov, vypočutých svedkov a predložených listinných dôkazov, mal preukázané, že návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia je dôvodný. Bol toho názoru, že otec preukázal potrebu dočasnej úpravy pomerov nariadením neodkladného opatrenia. O maloleté dieťa sa tak ako doteraz staral otec a dieťa s ním býva v spoločnej domácnosti od opustenia spoločnej domácnosti matkou dňa 19. 12. 2018. Zmenu pomerov vzhľadom v tom, že matka s poukazom na ustanovenie § 28 Zákona o rodine si rovnako plnila svoje rodičovské práva a povinnosti a napriek tomu, že sa s otcom dieťaťa nedohodla, dieťa otcovi včas nevrátila a zostalo u nej v období od 22. 06. 2019 do 26. 06. 2019. Súd prvej inštancie mal v tejto situácii preukázané, že dieťa bolo choré, avšak i napriek tomu boli obaja rodičia povinní danú situáciu akceptovať. Poukázal i na záver správy poradenského psychológa Dr. Šubovej, ktorá vyslovene uviedla, že v čase choroby by bolo vhodné, aby dieťa zostalo v domácom prostredí. Aby nedochádzalo k takýmto situáciám za účelom úpravy pomerov maloletú na čas do rozvodu zveril do osobnej starostlivosti otca, ktorý má rovnako ako matka vytvorené vhodné podmienky, pretože dieťa žije v týchto podmienkach od narodenia. Dodal, že matka v podstate s návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia ohľadne úpravy, práv a povinností súhlasila, avšak v závere svojho vyjadrenia uviedla, že by súd nemal rozhodovať o nariadení neodkladného opatrenia, pretože otec nepreukázal potrebu dočasnej úpravy pomerov. S vyjadrením matky sa nestotožnil, pretože od posledného rozhodovania súdu o nariadení neodkladného opatrenia sa situácia zmenila, matka svojvoľne, bez súhlasu otca mala dieťa vo svojej starostlivosti od 22. 06. do 26. 06. 2019, je nepochybné, že rodičia medzi sebou riadne nekomunikujú tak, ako to vyplýva i zo správy RPPS. Rozhodnutie o povinnosti matky platiť výživného vo výške 80 eur odôvodnil tvrdením, že uvedená suma je primeraná veku a preukázateľným potrebám dieťaťa, na ktorých sa obaja rodičia zhodli vo svojich výpovediach. Z príjmu, ktorý matka má vo výške 734 eur, aj z príjmu podľa vlastného vyhlásenia do výšky 700 eur, bude schopná určiť výživné bez akejkoľvek ujmy zaplatiť po zaplatení všetkých ostatných výdavkov s tým, že zobral do úvahy i ďalšiu vyživovaciu povinnosť voči plnoletému synovi. Poznamenal, že otec svoj návrh na určenie výživného vo výške 250 eur nijakým spôsobom neodôvodnil, ani nepreukázal. Zvýraznil, že bolo potrebné určiť výživné v nevyhnutnej miere na úhradu potrieb maloletého dieťaťa a nestotožnil sa s vyjadrením matky, že výživné nie je potrebné určovať, pretože príjem otca je postačujúci, v tomto smere poukázal na zákonné povinnosti plniť si vyživovaciu povinnosť i bez rozhodnutia súdu. Dodal, že sporenia v prospech detí nie sú plnením vyživovacej povinnosti. Rozhodnutie o úprave styku matky s maloletou upravil v zmysle dohody zo dňa 09. 04. 2019 uzavretej na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Zámky (ďalej len „ÚPSVaR Nové Zámky“), majúca za to, že uvedený styk je primeraný v čase rozhodovania súdu a maloletá vlastne už od apríla 2019 na takýto styk bolo pripravované a styk bol vo väčšine prípadoch i realizovaný. Navrhovaný styk zo strany otca považoval za neprimeraný a mal za to, že styk iba každý druhý týždeň v sobotu by spôsobil citové odcudzenie dieťaťa voči matke a rovnako by boli odňaté i práva matky na styk s dieťaťom. Naopak, navrhovaný styk matkou považoval za mimoriadne široký i vzhľadom na situáciu v čase rozhodovania súdu. Z týchto dôvodov i vzhľadom na závery poradenského psychológa neupravil styk počas prázdnin. Záverom poznamenal, že je povinnosťou oboch rodičov naďalej spolupracovať s referátom poradensko-psychologických služieb, ako aj s akreditovaným subjektom, klinickým psychológom tak, aby dospeli k záveru a schopnosti spolu komunikovať ohľadne maloletého dieťaťa tak, aby to malo pozitívny vplyv

na ďalší zdravý vývoj maloletého dieťaťa. Nariadeným neodkladným opatrením boli upravené pomery účastníkov v nevyhnutnej miere na čas do právoplatného skončenia konania vo veci samej. Rozhodnutie o trovách konania odôvodnil poukazom na ust. § 52 CMP.

4. Uznesenie súdu prvej inštancie napadla v zákonnej lehote odvolaním matka a domáhala sa jeho zmeny a zamietnutia. V dôvodoch svojho odvolania uviedla, že napadnuté uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci a je postavené na nesprávnych skutkových zisteniach. K zvereniu maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti otca uviedla, že spochybňuje správu poradenského psychológa PhDr. Šubovej, na ktorú sa konajúci súd vo svojom uznesení odvoláva. Zvýraznila, že s týmto vyšetrením nesúhlasila, pretože ho považuje vzhľadom na vek dieťaťa za neprimerané. Toto vyšetrenie bolo realizované na podnet a so súhlasom otca, avšak takéto psychologické vyšetrenie malo byť nariadené zo strany súdu nezávislým a nezainteresovaným psychológom. Súd prvej inštancie nariadil vykonanie pohovoru s maloleťým dieťaťom a jeho rodičmi na RPPS, preto otcom predložená správa od psychológa je v tomto smere duplicitná a voči psychickému stavu dieťaťa bola jej realizácia neohľaduplná. Zvýraznila, že až dňa 14. 05. 2019 v čase o 10:30 hod. bola prizvaná na konzultáciu u PhDr. Šubovej, pričom samotná správa PhDr. Šubovej bola vypracovaná už 09. 05. 2019, teda 5 kalendárnych dní pred tým, ako psychológ vôbec absolvoval konzultáciu s matkou. Na rozdiel od otca sa teda nemala možnosť vyjadriť k psychickému stavu maloletej a k jeho príčinám, preto správa PhDr. Šubovej doložená do súdneho konania zo strany otca neúplná, neprofesionálna, neobjektívna a nevychádza z reálneho posúdenia skutočnej situácie. Z uvedeného dôvodu mal súd prvej inštancie prihliadať len na závery z nariadenej konzultácie na RPPS Nové Zámky. Dodala, že výsledky doterajších konzultácií na RPPS Nové Zámky jednoznačne potvrdzujú a preukazujú, že otec maloletej si autoritatívne uzurpoval rodičovské práva k maloletej. O nesprávnom prístupe otca maloletej k celej veci svedčí aj konštatácia uvádzaná na strane 5-6 uznesenia. Tvrdila, že cieľom otca je čo najväčšie odcudzenie dieťaťa voči jeho matke. Poznamenala, že ani v čase, keď sa medzi rodičmi maloletej uplatňoval len styk na základe dohody uzatvorenej dňa 09. 04. 2019 na ÚPSVaR Nové Zámky, tento nebol riadne realizovaný, pretože otec maloletej matke styk neumožňoval. O uvedenej skutočnosti sú dostupné záznamy na ÚPSVaR Nové Zámky. Prezentovala názor, že súd prvej inštancie vo svojom uznesení nedostatočne zdôvodnil, aká ujma bezprostredne hrozila otcovi maloletého dieťaťa nezverením dieťaťa do jeho osobnej starostlivosti a akým spôsobom mala táto ujma zdôvodniť dočasné zverenie maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti otca. Dodala, že o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia v prejednávanej veci v nedávnej minulosti rozhodol tak Okresný súd Nové Zámky (uznesenie OS NZ zo dňa 21. 01. 2019, sp. zn. 7P/299/2018), ako aj Krajský súd Nitra (uznesenie KS NR zo dňa 23. 05. 2019, sp. zn. 25CoP/23/2019, 25CoP/24/2019), pričom oboma rozhodnutiami súdov boli návrhy rodičov maloletej na nariadenie neodkladného opatrenia v otázke zverenia dieťaťa do osobnej starostlivosti jednému z rodičov, určenia výživného a úpravy styku zamietnuté. Mala za to, že v otázke neodkladného zverenia maloletej do starostlivosti jednému z rodičov nedošlo od posledného rozhodnutia súdu k takej zmene pomerov, aby si vyžadovala úpravu vo forme neodkladného opatrenia. Poukázala na fakt, že ponechaním si dieťaťa v čase od 22. 06. 2019 do 26. 06. 2019 z dôvodu choroby, realizovala svoje rodičovské práva a povinnosti a nijakým spôsobom neporušila ani zákon, ani nepostupovala v rozpore so žiadnym úradným rozhodnutím. O uvedenom bol otec riadne informovaný, dokonca s tým súhlasil, pričom po tom, ako došlo k zhoršeniu zdravotného stavu maloletej, bol otec riadne vyzoomený o zdravotnom stave dieťaťa, ako aj o tom, že dieťa nie je v stave, aby mohlo byť prevážané. K otázke určenia výživného uviedla, že nebol na strane otca maloletého dieťaťa daný právny záujem na jeho určení, nakoľko matka maloletej bez existencie akéhokoľvek úradného rozhodnutia o otázke výživného prispievala na maloleťú počnúc prvým mesiacom po jej nútenom opustení domácnosti (t. j. január 2019), pričom finančné prostriedky zasielala na vkladnú knižku maloletej, ktorej jediným disponentom je otec. Uviedla tiež, že doložila doklady, z ktorých vyplýva, že prispievala na maloleťú mesačne sumou 20 eur (mesiace január a február 2019) a počnúc mesiacom marec 2019 prispievala sumou 30 eur a to bez existencie akéhokoľvek rozhodnutia súdu, alebo iného orgánu, ohľadne vyživovacej povinnosti. Z uvedeného vyplýva, že si svoju vyživovaciu povinnosť plnila dobrovoľne, pričom príspevky na maloleťú zasielala v prospech jej vkladnej knižky, ktorá však v rozpore s konštatáciou súdu nie je inštitútom majúcim výlučne sporiaci charakter (na rozdiel od podobných inštitútov, akými sú napr. termínovaný vklad alebo sporiaci účet), ba práve naopak, osoba, ktorá je disponentom na vkladnej knižke (v danom prípade jediným disponentom prostriedkov na vkladnej knižke je otec maloletého dieťaťa), môže s nimi voľne nakladať, podľa vlastnej úvahy. Vzhľadom k uvedenému, súd o určení výživného nemal rozhodnúť neodkladným opatrením a túto otázku si mal ponechať na konečné rozhodnutie vo veci o rozvod manželstva a úpravu práv a povinností k maloleťému dieťaťu na

čas po rozvode. Úpravu styku maloletej s matkou považovala za absolútne nepostačujúcu vzhľadom na skutočnosť, že od uzatvorenia dohody pred ÚPSVaR sa rozhodujúcim spôsobom zmenili pomery, nakoľko matka s maloletou strávila bez prítomnosti otca viacero dní, počas ktorých bolo maloleté dieťa spokojné a nevykazovalo žiadne známky stresu. Zároveň, sústavným nedodržiavaním dohody rodičov uzatvorenej pred ÚPSVaR (najmä zo strany otca), táto stratila akýkoľvek podklad a zmysel. Práve v otázke styku matky s maloletou došlo k najväčšej zmene pomerov, odôvodňujúcej zmenu predošlých rozhodnutí súdov, ktorými boli návrhy rodičov na nariadenie neodkladného opatrenia zamietnuté. Od posledného rozhodnutia Krajského súdu Nitra (máj 2019) mala možnosť s maloletou stráviť viac času, pričom dieťa malo viac príležitostí si zvyknúť na zmenu svojej životnej situácie a absenciu otca v domácnosti matky, ako aj na matkinho nového partnera, s ktorým maloletá nemá žiadne problémy a majú medzi sebou priateľský vzťah. Návrh na nariadenie neodkladného opatrenia považovala za dôvodný len v časti úpravy styku maloletej s matkou, nakoľko práve toto právo bolo zo strany otca maloletej neustále porušované a styku bolo zamedzované. Zvýraznila, že súd vo svojom uznesení absolútne nezohľadnil fakt, že matka maloletej je riadne zamestnaná a jej pracovná doba končí v čase o 16:00 hod. a po ukončení pracovnej doby potrebuje minimálne pol hodinu, aby sa dokázala pre maloleté dieťa dostaviť a styk v trvaní len jeden a pol hodiny považuje tak za nepostačujúci. Žiadala styk upraviť tak, že bude oprávnená stykať sa s maloletým dieťaťom každý pondelok v čase od 16:30 hod. do 19:30 hod. a každú stredu v čase od 16:30 hod. do 19:30 hod., každý nepárny piatok v čase od 18:00 hod. do nasledujúceho pondelka do 08:00 hod. a maloletú prevezme v mieste bydliska otca a v stanovený čas maloletú otcovi vráti v mieste jeho bydliska. Uviedla tiež, že v napadnutom rozhodnutí absentuje zdôvodnenie prečo maloletá nemôže so svojou matkou, s ktorou mala vždy veľmi blízky citový vzťah, stráviť aspoň každý druhý víkend s tým, aby u nej maloleté dieťa prespávalo. Nestotožnila sa ani so skutočnosťou, že nebol upravený styk matky s maloletou počas letných prázdnin, ktoré zdôvodnenie v rozhodnutí absentuje. Zotrvála na svojej požiadavke, upraviť styk s maloletou počas letných prázdnin v roku 2019 tak, že bude oprávnená si dieťa prevziať dňa 23. 08. 2019 v čase o 08:00 hod. v mieste bydliska otca a maloleté dieťa odovzdá otcovi v mieste jeho bydliska dňa 30. 08. 2019 v čase o 17:00 hod., aby mohla dcéru zobrať na výlet v rámci Slovenskej republiky.

5. K odvolaniu matky sa vyjadril otec, ktorý navrhol uznesenie súdu prvej inštancie ako vecne správne potvrdiť. Uviedol, že potreba dočasnej úpravy pomerov medzi rodičmi maloletej bola vyvolaná samotným konaním matky maloletej. Z vykonaného dokazovania vyplynulo, že matka sa rozhodla radikálne riešiť svoje vzťahové problémy s manželom, opustila spoločnú domácnosť, z ktorej sa presťahovala rovno do bytu svojho partnera, pričom prezentovala opakovane svoj zámer, že chce maloletú s týmto partnerom vychovávať, čo nie je v záujme maloletej. Podotkol, že k odchodu matky do domácnosti priamo k inému mužovi neprišlo prvýkrát, a teda matka má tendenciu predovšetkým uspokojovať svoje potreby ako potreby maloletej. Zvýraznil, že maloletá dcéra je v jeho starostlivosti od decembra 2018, preto bolo namieste, aj vzhľadom na riešenie praktických otázok života maloletej a zodpovednosť za ňu, dočasne ju zveriť jednému z rodičov, v tomto prípade otcovi, v domácnosti ktorého maloletá žije. Celá situácia, ako ju matka nastolila, nedáva možnosť a časový priestor maloletej, aby sa adaptovala na nové okolnosti v rodine, aby si prípadne zvykla na to, že jej rodičia spolu nežijú a prípadne každý z rodičov bude mať v budúcnosti iného partnera. Za uvedených okolností považoval za potrebné zabezpečiť určitú stabilitu prostredia, v ktorom bude maloletá vyrastať a dočasne stretávanie upraviť rozhodnutím súdu. K návšteve psychologičky uviedol, že nešlo o žiadne účelové konanie, ale zopakoval, čo uviedol, že bolo potrebné riešiť prejavy úzkostného syndrómu, ktoré sa začali u maloletej po odchode matky z domácnosti prejavovať. Mal za to, že súd prvej inštancie správne vzhliadol zmenu pomerov práve v tom, že matka využila skutočnosť, že dieťa nie je zverenú žiadnemu z rodičov, neakceptovala záujem maloletej a svojvoľne sa odchyľila od dohody s otcom maloletej. Vzniesol výhradu voči prespávaniu maloletej v domácnosti cudzieho muža a bola tak vystavovaná konfrontácii medzi manželom a partnerom matky.

6. K odvolaniu matky sa vyjadril aj kolízny opatrovník, ktorý zvýraznil, že rodičia dňa 09. 04. 2019 na oddelení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately uzavreli dohodu o realizáciu styku matky s maloletou z dôvodu, že medzi rodičmi je komunikácia dysfunkčná a konfrontačná, ako zo strany matky a tak aj zo strany otca boli avizované opakované problémy súvisiace s realizáciou styku matky s maloletou. Ani za odbornej pomoci sa doposiaľ rodičom nepodarilo vybudovať vzájomný pocit dôvery ako predpoklad efektívnej spolupráce. Podľa názoru matky, otec maloletej spolu s jej rodičmi hľadajú zámienky, aby nemohla byť s dcérou a v styku s ňou jej zamedzujú. Otec vníma, že matka nedodržiava termín odovzdania dcéry otcovi a má obavy o zdravie svojej dcéry, ktorá podľa jeho názoru

nie je spokojná v domácnosti partnera matky dlhší čas. Opakované pokusy odborníkov dosiahnuť medzi rodičmi dohodu sú neúspešné. Otec v rozhovoroch deklaroval, že bude rešpektovať len súdne rozhodnutie alebo neodkladné opatrenie súdu ohľadom úpravy výkonu rodičovských práv a povinností voči maloletej. Následne dňa 12. 07. 2019 matke ako aj UPSVR Nové Zámky písomne oznámil, že od rodičovskej dohody uzatvorenej pred orgánom SPODaSK odstupuje, považuje ju za bezpredmetnú. Ďalej, že stretnutie matky s dcérou sa budú uskutočňovať v novom režime, o ktorom rozhodne súd. Prehlásil i tú skutočnosť, že dieťa do tej doby k matke na stretnutie nepôjde.

7. Otec vo vyjadrení k vyjadreniu kolízneho opatrovníka uviedol, že je na mieste mať upravené vzťahy k maloletej neodkladným opatrením, ktorú potrebu vyvolala matka, ktorá nedodrжала ústnu dohodu rodičov a maloletú otcovi nevrátila v dohodnutom čase. Zvýraznil, že vydané neodkladné opatrenie budú rodičia rešpektovať. Matkou navrhovanú úpravu styku s maloletou nepovažoval za vhodnú. Žiadal napadnuté uznesenie potvrdiť.

8. Kolízny opatrovník k vyjadreniu otca uviedol, že sa v celom rozsahu pridrižiava svojho predchádzajúceho písomného vyjadrenia.

9. Matka vo svojom písomnom podaní k vyjadreniu otca zvýraznila, že neopustila spoločnú domácnosť svojvoľne a dobrovoľne, ale bola z nej násilím vyhodená. Svoje vzťahové problémy s manželom neriešila radikálne, tieto boli dlhodobé a vyústili až v jej nútený odchod zo spoločnej domácnosti. Preto poukázala na nepravdivé tvrdenie otca, že maloletú môže kedykoľvek navštíviť v domácnosti otca. Uviedla, že napriek tomu, že má partnera, nikdy a nijakým spôsobom nespochybnila pozíciu otca maloletej v jej živote. Tiež uviedla, že ani nový partner matky maloletej sa nestavia do pozície otca a nesnaží sa akýmkoľvek spôsobom znižovať hodnotu otca v očiach maloletej. Už aj z uvedeného tvrdenia je zrejmé jeho snaha o udržanie si absolútnej rodičovskej nadvlády nad dcérou. Dodala tiež, že otec absolútne odmieta komunikovať s matkou a stretnúť sa s ňou, namiesto toho radšej chodí na stretnutia osamote, pričom tiež odmieta odovzdať maloletú matke za účelom absolvovania stretnutia na referáte. Práve postojom otca a jeho prístupom k celej veci je ohrozený mravný vývoj maloletej, otec maloletú nevedie k úcte k matke, resp. k akémukoľvek budovaniu vzťahu s ňou, dokonca práve naopak, matku v jej očiach zrejme degraduje, aby mala na ňu maloletá skreslený pohľad, príp. aby ju nepovažovala za súčasť svojej rodiny. Uviedla, že si plní svoje rodičovské povinnosti, o maloletú sa vie riadne postarať, maloletú citlivo pripravovala na novú situáciu v rodine tak, aby nebola vystavovaná citovému konfliktu medzi svojím otcom a jej novým partnerom. K ponechaniu maloletej počas jej choroby poukázala na svoj pohľad matky, ktorá sa o dieťa starala v časoch choroby bežne, absolútne prirodzene maloletú nechcela s teplotami prevážať medzi svojou domácnosťou a domácnosťou otca. Prezentovala výhrady voči tomu, aby prevažnú väčšinu starostlivosti o maloletú zabezpečovali starí rodičia maloletej a nie otec maloletej. Dodala, že urobí všetko preto, aby sa vzniknutá situácia vyriešila a to v záujme dobra svojej dcéry. K vyjadreniu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny prisvedčila, že otec sa opakovane autoritatívne rozhodol, že maloletú jej nevydá, hoci na to neexistoval žiaden pádny a závažný dôvod, s výnimkou otcom dieťaťa vykonštruovaných názorov. Táto situácia trvá aj v súčasnosti, aj napriek tomu, že otec sa podriadil dikcii nariadeného neodkladného opatrenia, ale neposkytuje informácie o maloletej, odmieta umožniť matke návštevu lekára s dieťaťom, neinformuje o tom, aké lieky maloletá užíva a neodpovedá ani na SMS správy matky, ktorými sa dožaduje poskytnutia informácií o dcére. Uviedla, že maloletá je podľa jej názoru a názoru kolízneho opatrovníka v konflikte lojality voči svojim rodičom, pretože sú jej neustále podsúvané závery týkajúce sa matky, ktoré si nevie zdôvodniť a preto nevie, ako má na tieto podnety adekvátne reagovať. V súlade s vyššie uvádzanými skutočnosťami, vzhľadom na vek a potreby maloletej, za súčasného prihladenia na pracovnú dobu matky maloletého dieťaťa, s ohľadom na zachovanie, upevňovanie a vytváranie citových väzieb medzi maloletým dieťaťom a matkou, žiadala styk s maloletým dieťaťom upraviť tak, ako to bolo navrhnuté v jej odvolaní s tým, že vzhľadom k uplynutiu času od vydania predmetného uznesenia vypustila návrh na úpravu styku matky s maloletým dieťaťom počas letných prázdnin.

10. Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 34 CSP) prejednal odvolanie matky mal. dieťaťa v intenciách § 65 - § 67 CMP bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP a dospel k záveru, že odvolanie matky nie je dôvodné.

11. Podľa § 2 ods. 1 CMP na konanie podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak. Ń

12. Podľa § 324 ods. 1 CSP pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

13. Podľa § 325 ods. 1 CSP neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery, alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

14. Podľa § 325 ods. 2 písm. d/ CSP neodkladným opatrením možno strane uložiť najmä aby niečo vykonala, niečoho sa zdržala alebo niečo znášala. Pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie (§ 329 ods. 2 CSP).

15. Podľa § 330 ods. 2 CSP, ak to povaha veci pripúšťa, súd môže nariadiť neodkladné opatrenie, ktorého obsah by bol totožný s výrokom vo veci samej.

16. Podľa § 367 ods. 1, 2 CMP neodkladným opatrením môže súd nariadiť, aby ten, kto má maloletého pri sebe, maloletého odovzdal do starostlivosti toho, koho označí súd, alebo do striedavej osobnej starostlivosti. O návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia rozhodne súd najmenej do 7 dní od doručenia návrhu, v tejto lehote súd uznesenie vyhotoví.

17. V zmysle vyššie citovaných zákonných ustanovení je zrejmé, že neodkladné opatrenie môže súd nariadiť v dvoch prípadoch, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery, alebo ak je obava z ohrozenia exekúcie, pričom tak môže učiniť pred začatím konania, počas konania a tiež po jeho skončení. Neodkladné opatrenie umožňuje pružne riešiť situáciu, keď je potrebný urýchlený zásah súdu. Je jedným zo zabezpečovacích inštitútov v civilnom procese a jeho zabezpečovacia funkcia sa prejavuje najmä v schopnosti zabrániť dočasnou a provizórnou úpravou nepriaznivým následkom, ktoré by mohli pred začatím konania alebo v už začatom konaní nastať. Pri nariaďovaní neodkladného opatrenia prevláda požiadavka rýchlosti nad požiadavkou úplnosti skutkových zistení z dôvodu, že nariadenie neodkladného opatrenia má dočasný, neodkladný a predbežný charakter. V dôsledku toho sa nezisťujú všetky skutočnosti, ktoré má mať súd zistené pred vydaním konečného rozhodnutia vo veci samej a skutočnosti, z ktorých sa vyvodzuje dôvodnosť návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, nemusia byť preukázané dôkazmi. Zákon z tohto dôvodu ani nepredpokladá, že by pri rozhodovaní o neodkladnom opatrení mal súd vykonávať dokazovanie. Pre nariadenie neodkladného opatrenia je postačujúce, pokiaľ sú okolnosti, z ktorých sa vyvodzuje opodstatnenosť návrhu na toto dočasné opatrenie, aspoň osvedčené. Takýto postup súdu predpokladá platná úprava, sledujúca tým dosiahnutie účelu právneho inštitútu neodkladného opatrenia, ktorým je rýchle a pružné riešenie situácie vyžadujúce okamžitý zásah súdu. Ak by sa v konaní o nariadenie neodkladného opatrenia malo trvať na požiadavke riadneho vykonania hodnotenia dôkazov, mohol by byť účel tohto procesného inštitútu zmarený, pretože základnými znakmi neodkladných opatrení sú ich dočasnosť a provizórnosť. Najmä atribút provizórnosti je potrebné mimoriadne vyzdvihnúť, lebo už zo samotného označenia „neodkladné opatrenie“ vyplýva, že nejde o konečnú a definitívnu úpravu vzťahov medzi účastníkmi, že nariadením neodkladného opatrenia nezíska ani jeden z účastníkov silnejšie postavenie a tiež nezískava práva, o ktorých sa má rozhodnúť až v budúcnosti, ale sa ním len dočasne, predbežne a neodkladne upravuje určitý okruh vzťahov. Dočasnou úpravou urobenou vo forme neodkladného opatrenia sa preto neprejudikujú práva a povinnosti účastníkov, ani posúdenie právneho vzťahu medzi nimi. Znamená to, že obsahom dočasnej úpravy v neskoršom konaní nie je súd viazaný a môže rozhodnúť inak. Pri nariaďovaní neodkladného opatrenia teda súd poskytne oprávnenému účastníkovi dočasnú ochranu, prípadne zabraňuje ďalšiemu zhoršovaniu jeho postavenia aj za cenu, že skutočný stav veci nie je ešte náležite zistený a teda, že subjektívne právo ani jemu zodpovedajúca povinnosť nie sú celkom nepochybné.

18. V konaní o nariadenie neodkladného opatrenia spočíva povinnosť tvrdenia na jeho navrhovateľovi, pričom splnenie tejto povinnosti predpokladá len to, aby navrhovateľ súdu navrhol aspoň dôkazy základného významu pre osvedčenie nároku, ktorý má byť dočasne chránený neodkladným opatrením, taktiež však dôkazy na osvedčenie naliehavosti, primeranosti a nevyhnutnosti dočasného opatrenia. Predpoklady pre nariadenie neodkladného opatrenia, jeho dôsledky a zánik je potrebné skúmať z hľadiska ust. § 324 a nasl. CSP a § 360 a nasl. CMP. Naviac neodkladné opatrenie možno nariadiť, len pokiaľ nie sú splnené podmienky pre konečné rozhodnutie, pričom svoje opodstatnenie stráca, len čo súd poskytne porušeným alebo ohrozeným právam definitívnu ochranu. Neodkladné opatrenia sa podľa ich obsahu nariaďujú v súlade s ust. § 325 ods. 1 CSP, § 360 a nasl. CMP alebo v súlade s iným

zákonom, napr. Zákonom o rodine. V konaniach týkajúcich sa starostlivosti o mal. deti, ktorých účelom je v prvom rade ochrana maloletých, súd na základe vlastných zistení uváži, či sú splnené všetky zákonné podmienky na nariadenie požadovaného neodkladného opatrenia.

19. V preskúmvanej veci matka maloletej sa návrhom doručeným súdu prvej inštancie dňa 27. 12. 2018 domáha rozvodu manželstva a úpravy práv a povinností k maloletej na čas po rozvode. V návrhu navrhla maloletú zveriť do jej osobnej starostlivosti a otca zaviazat' na platenie výživného. Styk s otcom na čas po rozvode nežiadať upraviť. Otec maloletej podal na súde prvej inštancie návrh na nariadenie neodkladného opatrenia doručený dňa 28. 06. 2019, zapísaným pod sp. zn. 18P/93/2019, pričom súd prvej inštancie uznesením na pojednávaní dňa 02. 07. 2019 uvedené konanie spojil na spoločné konanie. Podaným návrhom sa otec domáhal zverenia maloletej do jeho osobnej starostlivosti, určenia vyživovacej povinnosti matke v sume 250 eur mesačne a úpravy styku tak, že matka je oprávnená stretávať sa s dieťaťom každý párný víkend v sobotu od 10.00 hod. do 18.00 hod. Návrh na nariadenie neodkladného opatrenia odôvodňoval tým, že manželstvo účastníkov je dlhodobou rozvrátené a je nevyhnutné riešiť úpravu práv a povinností k maloletej z dôvodu, že do konca konania o rozvode môže prejsť dlhší čas, čo by mohlo mať nepriaznivý dopad na maloleté dieťa, majúť za to, že matka nezodpovedne pristupuje k starostlivosti o maloletú. Uviedol, že matka nemá s maloletou vytvorenú správnu citovú väzbu, nevenovala jej riadnu pozornosť a viackrát odišla zo spoločnej domácnosti kvôli nadviazaniu mimomanželských známostí. Matka dňa 19. 12. 2018 odišla zo spoločnej domácnosti a išla bývať k svojmu partnerovi, maloletú nechala na starosti otcovi a rodine. Matka prejavila záujem o maloletú, chce s ňou stretávať sa za prítomnosti jej partnera v jeho byte, kde nie sú vytvorené pre dieťa vhodné podmienky, s čím nesúhlasil. Vyzdvihol, že býva s maloletou v rodinnom dome so svojimi deťmi a rodičmi matky, kde má maloletá vytvorené harmonické prostredie, zabezpečený pocit domova a bezpečia. Poukázal na skutočnosť, že stretávanie matku s maloletou bolo dohodnuté bez prespávania v domácnosti matky, čo matka zneužila túto situáciu a dňa 22. 06. 2019, kedy mala s maloletou stráviť čas od 10.00 hod. do 18.00 hod., ho naspäť nevrátila a vykonala tak až 26. 06. 2019. Súd prvej inštancie návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia vyhovel, zveril maloletú do osobnej starostlivosti otca, rozhodol o vyživovacej povinnosti matky, upravil styk matky s maloletou a trvanie neodkladného opatrenia vymedzil do rozhodnutia vo veci samej o rozvode manželstva a o úprave práv a povinností k maloletej na čas po rozvode.

20. Úvodom odvolací súd po preskúmaní obsahu spisu, vyjadrení matky a otca v konaní, ako aj vyjadrení kolízneho opatrovníka uvádza, že v danej veci sa súd prvej inštancie pri svojom rozhodovaní riadil zhora uvedenými zásadami a princípmi, pričom v tomto smere aj v potrebnom rozsahu zistil skutkový stav veci a vyvodil z neho i správne právne závery. Nakoľko odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého uznesenia, využíjúc postup podľa § 387 ods. 2 CSP sa obmedzuje len na skonštatovanie ich správnosti. Na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia len zvyrazňuje, že niet sporu o tom, že mal. dieťaťa pochádza zo spolužitia rodičov, ktorí nežijú v spoločnej domácnosti, pričom maloletá žije so svojím otcom. Za skutkovej situácie zistenej súdom prvej inštancie je nutné uzavrieť, že bolo potrebné neodkladným opatrením z hľadiska právnej a skutkovej istoty do rozhodnutia vo veci samej rozhodnúť o zverení maloletej do osobnej starostlivosti otca. Odvolací súd sa plne stotožňuje so zisteným skutkovým stavom súdu prvej inštancie, ktorý ustálil názor, že v najlepšom záujme maloletej bude, ak bude maloletá dočasne umiestnená do starostlivosti otca. Je tomu tak z dôvodu, že maloletá bola i doteraz v starostlivosti otca od opustenia spoločnej domácnosti matkou dňa 19. 12. 2018, ktoré prostredie je pre ňu známe a bezpečné. Súd prvej inštancie správne vzhliadol zmenu pomerov v tom, že matka sa stýkala s maloletou v zmysle dohody zo dňa 09. 04. 2019 uzavretej na ÚPSVaR Nové Zámky, v zmysle ktorej sa matka stretávala s maloletou v utorok a vo štvrtok od 16 hod. do 17 hod. a v sobotu od 10 hod do 18:30 hod. Matka uvedenú dohodu porušila a bez dohody s otcom maloletú v období od 22. 06. 2019 do 26. 06. 2019 otcovi nevrátila. V konaní bolo preukázané, že v tomto období bola maloletá chorá, ale za danej narušenej situácie bolo povinnosťou oboch rodičov dohodu rešpektovať. Súd prvej inštancie pri svojom rozhodovaní tiež správne prihliadol na záver správy poradenského psychológa Dr. Šubovej, ktorá v správe konštatovala, že v čase choroby by bolo vhodné, aby dieťa zostalo v domácom prostredí. Preto súd prvej inštancie správne rozhodol o dočasnom zverení maloletej do starostlivosti otca a zároveň správne rozhodol a upravil dočasne styk matky s maloletou. Je nutné uzavrieť, že je zrejmá potreba úpravy vzťahov k maloletej, jej zverenia a styku a to najmä z dôvodu, že doposiaľ styk matky s dcérou sa javí problematický, rodičia sa nevedia o úprave styku riadne dohodnúť, a aj v prípade dohody si navzájom robia obštrukcie, pričom každý z nich tvrdí, že sa snažia spolu komunikovať a zároveň poukazujú na skutočnosť, že práve ten druhý z rodičov je ten, ktorý

nevie robiť kompromisy a porušuje dohodu. Pre zachovanie vzťahu matky s maloletou dcérou a ich vzájomných citových väzieb je nevyhnutné umožniť styk matky v rozsahu každý pondelok od 16.00 hod do 17.30 hod., každú stredu od 16.00 hod. do 17.30 hod. a každú sobotu od 10.00 hod. do 18.30 hod., tak že matka si dieťa prevezme v mieste bydliska otca a po skončení styku odovzdá dieťa otcovi v mieste bydliska otca, teda v rozsahu dohodnutého dohodou zo dňa 09. 04. 2019 na ÚPSVaR Nové Zámky, pretože tento styk je z dočasného hľadiska do rozhodnutia vo veci samej primeraný, v takomto rozsahu i prebiehal vo väčšine prípadov. K námietkam matky k širšej úprave styku odvolací súd opäť zvyrazňuje, že toto neodkladné opatrenie predstavuje dočasnú úpravu a za problematickej situácie v rodinných vzťahoch účastníkov konania je vhodné ponechať styk v rozsahu, ktorý sa javí ako možný, zodpovedajúci veku maloletej a tiež umožňujúci prípravu maloletej na zmenu v jej živote i na strane rodičov.

21. Odvolací súd tiež považuje za správne rozhodnutie súdu prvej inštancie o vyživovacej povinnosti matky určenej do rozhodnutia vo veci samej v sume 80 eur mesačne k rukám otca. Je nutné súhlasiť, že táto suma je primeraná veku a potrebám maloletej na jednej strane a tiež primeraná príjmu matky /650-700 eur v čistom mesačne/ na strane druhej, ktorú sumu môže matka platiť bez ohrozenia vlastnej výživy, pričom zohľadňuje i ďalšiu vyživovaciu povinnosť matky voči plnoletému synovi. Návrh otca na určenie výživného vo výške 250 eur súd prvej inštancie správne považoval za nezdôvodnený a nepreukázaný. Svoje rozhodnutie súd prvej inštancie správne argumentačne oprel o ust. § 62 a nasl. Zákona o rodine. Aj keď matka tvrdila, že prispieva maloletej na účet, ktorého disponentom je otec, súd prvej inštancie správne poznamenal, že sporenia v prospech detí nie je plnením vyživovacej povinnosti.

22. Pre úplnosť odvolací súd zvyrazňuje, že súd prvej inštancie správne rozhodol i o trovách konania.

23. V súvislosti so zrejmyimi konfliktami medzi rodičmi odvolaciemu súdu nedá neapelovať na oboch rodičov maloletej, aby uprednostnili ozajstný záujem maloletej nad vlastnými záujmami a snažili sa o čo najrýchlejšie a hladké doriešenie otázky ich vzájomného vzťahu a zároveň v záujme maloletej rešpektovať vzájomné práva ako rodičov, ktorí sú si vo výkone rodičovských práv a povinností rovnocenní. Obom rodičom totiž musí byť zrejmé, že maloletá potrebuje pre svoj ďalší zdravý vývin predovšetkým kooperatívny vzťah medzi svojimi rodičmi na vytvorenie čo najpriaznivejších podmienok a v rámci vzniknutej situácie rodičia musia minimalizovať dopad prebiehajúcich konaní na psychiku maloletej, musia brať ohľad v prvom rade na najlepší záujem maloletej a ten uprednostniť pred záujmami vlastnými, ako aj pred vzájomným súperením.

24. Vzhľadom na to, že v konaní vo veci samej je potrebné vykonať rozsiahle dokazovanie presahujúce rámec konania o nariadenie neodkladného opatrenia, aby bolo možné rozhodnúť o úprave práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas po rozvede a preto, že ide iba o dočasnú úpravu pomerov účastníkov konania, nebolo úlohou odvolacieho súdu zaoberať sa všetkými, účastníkmi tvrdenými skutočnosťami, pretože tieto sa týkajú veci samej a majú význam pre konečné rozhodnutie a bude sa nimi zaoberať konajúci súd v rámci zisťovania skutkového stavu potrebného pre rozhodnutie o úprave výkonu rodičovských práv a povinností k maloletej.

25. Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie ako vecne správne podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

Toto rozhodnutie bolo prijaté odvolacím senátom pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP). Dovolanie sa podáva v lehote 2 mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii; ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP); dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP); povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

a/ dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b/ dovolateľom právnická osoba, jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa

c/ dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).